

OBSAH

Úvod

5

KAPITOLA PRVNÍ

USA a druhá světová válka. Jaké příčiny, cíle a charakter měla účast ve válce z hlediska amerického lidu na jedné straně a imperialistických kruhů na straně druhé. Plodnost sovětsko-americké spolupráce

1. Příčiny vstupu USA do války a jejich falešný výklad v podání buržoazní historiografie. Nesmiřitelnost imperialistických rozporů mezi Spojenými státy a hlavními fašistickými mocnostmi. Rozložení politických sil v zemi v letech 1939—1941. Reakční kruhy pokračují v mnichovské politice; Roosevelt se zaměřuje na spolupráci se státy protifašistické koalice. Reakce USA na útok hitlerovského Německa proti Sovětskému svazu. Pearl Harbor. 49
2. Americký lid v boji proti fašismu. Účast USA v protihitlerovské koalici a plodnost sovětsko-americké spolupráce za války. Pokusy reakční buržoazní historiografie popírat rozhodující úlohu Sovětského svazu v porážce hlavních fašistických států, porušování sovětsko-amerických spojeneckých vztahů. 77
3. Zásadní rozdíly v cílech, jež ve válce sledovaly lidové masy a monopolistická buržoazie Spojených států. Demokratický program protifašistické koalice a imperialistické plány americké finanční oligarchie. 99

4. Vliv imperialistického zaměření monopolistických kruhů na vojenskopolitickou strategii USA. Sabotování druhé fronty. Snaha reakční buržoazní historiografie ospravedlnit fakt, že Spojené státy porušovaly své spolenecké povinnosti. Falešný výklad krymské konference a jejích důsledků.

115

KAPITOLA DRUHÁ

Zahraniční politika USA v letech 1945—1949. Americký imperialismus usiluje o světovládu

1. Zásadní změny, jež způsobila válka v poměru sil na mezinárodním dějišti. Růst sil socialismu a prohlubování všeobecné krize kapitalismu. Prudký vzestup úlohy USA v oslabeném kapitalistickém světě. Další rozvoj státně monopolistického kapitalismu ve Spojených státech. Vratkost americké ekonomiky v letech 1945—1949. zesílení reakčnosti vnitřní politiky. Buržoazní apologetika »lidového«, »demokratického« kapitalismu a skutečnost.
2. Poválečný zahraničně politický program imperialistických kruhů USA a jejich přechod k otevřeně agresivnímu kursu. Plány amerického imperialismu na světové panství. Nová etapa propagandy »výlučnosti« zahraniční politiky Spojených států. Vývoj amerického expanzionismu od Monroeovy doktríny k doktríně Trumanově. Poválečná americká politika z pozice síly a její zvláštnosti. Atomová strategie a diplomacie. Monopoly a zahraniční politika.
3. Imperialistické kruhy Spojených států vyhlášují »tvrdý kurs«; přechod ke studené válce. Reakční historiografie falšuje mírový charakter zahraniční politiky SSSR a lživě vykládá příčiny mezinárodního napětí. Doktrína »zadržování«, její reakční a agresivní podstata. Protisovětská opatření amerického imperialismu a jejich krach. Intervence v Číně; její porážka. Nepřátelská činnost amerických reakčních sil proti evropským lidově demokratickým zemím a její neudržitelnost.

135

153

184

4. Boj amerického monopolistického kapitálu za panství v kapitalistickém světě. Úloha a místo Evropy v amerických plánech 1945—1949. Nová etapa dolarové diplomacie. Marshallův plán, jeho reakční cíle a důsledky. Kurs vládnoucích kruhů USA na vytváření agresivních vojenských bloků. Podepsání Severoatlantického paktu a vytvoření NATO.

218

KAPITOLA TŘETÍ

Zahraniční politika Spojených států v letech 1950 až 1958. Aktivizace politiky z pozice síly a růst válečného nebezpečí

1. Rozvoj a upevnění světové socialistické soustavy a další zosíření všech kapitalistických rozporů. Prohloubení rozpadu koloniální soustavy imperialismu. Protikladnost vývoje americké ekonomiky v letech 1950—1958. Růst militarismu ve Spojených státech. Mccarthismus. Nástup vlády Republikánské strany. Zvýšené podřízení státního aparátu monopolům. Vnitřní politika republikánské vlády.
2. Zesílená expanze monopolistického kapitálu Spojených států do Asie. Americký imperialismus vyprovokovává občanskou válku v Koreji a přechází k akcím přímé ozbrojené agrese. Okupace čínského ostrova Tchaj-wanu a plány na rozšíření válečných akcí do ČLR. Porážka amerického imperialismu v Koreji a pokusy reakční buržoazní propagandy snížit její skutečný rozsah a význam.
3. K moci přichází vláda Republikánské strany a J. F. Dulles vyhlašuje doktrínu »osvobození« a »zatlačování« komunismu. Doktrína »masové odvety« jako základ vojenskostrategických plánů imperialistických kruhů Spojených států proti Sovětskému svazu. Koncepte lokálních válek. Politika balancování na pokraji války. Americká intervence ve Vietnamu a na ostrově Tchaj-wanu. Organizování fašistických pučů v Berlíně a v Maďarsku.

243

263

285

443

4. Odpor agresivních sil USA proti normalizaci mezinárodní situace. Linie na odmítnutí sovětských návrhů na zastavení zbrojení a zákaz atomových a vodíkových zbraní, které byly předloženy v letech 1955—1958. Uskutečnění amerického programu »vzájemného zajištění bezpečnosti« a rozšíření činnosti NATO. Růst rozkolu v Evropě následkem západoevropské »integrace«. Politika USA v německé otázce a obnova militarismu a revanšismu v západním Německu. 306
5. Expanze amerického imperialismu v zemích jižní a jihovýchodní Asie, Blízkého a Středního východu, Afriky, Dálného východu a Latinské Ameriky. Programy »pomoci« hospodářsky méně vyvinutým zemím jako nástroj amerického neokolonialismu. Vybudování SEATO a CENTO a jejich využití v boji proti národně osvobozeneckému hnutí. Suezská krize a vyhlášení Eisenhowerovy doktríny. Americká intervence v Libanonu. 332

KAPITOLA ČTVRTÁ

Krize americké politiky síly. Nová situace a růst tendencí k mírovému soužití v USA. Akce agresivních kruhů Spojených států proti upevnění míru a zajištění mezinárodní bezpečnosti

1. Další změny v poměru sil ve světě ve prospěch socialismu. Gigantické vědecké a technické úspěchy Sovětského svazu a jejich mezinárodní význam. Zásadní chyby politiky z pozice síly; zklamané naděje na »zatlačení« komunismu vojenskou cestou. XXI. sjezd KSSS a začátek rozhodující etapy ekonomického soutěžení dvou soustav. Značné zmenšení celkového podílu USA na ekonomice a politice kapitalistického světa. Zostření rozporů v táboře imperialismu. 355
2. Změny v poměru politických sil v USA. Reakční kruhy nesprávně hodnotí nálady uvnitř amerického lidu. V zemi sílí hnutí za mír a demokracii. Aktivizují se buržoazní kruhy, které se vyslovují pro to, aby se

těžiště boje proti SSSR a socialistickým státům pře- neslo ze sféry vojenské do sféry politické, hospodář- ské a ideologické. Rostou tendence k mírovému soužití. Historická návštěva N. S. Chruščova ve Spojených státech.	381
3. Boj reakčních, agresivních kruhů USA proti likvidaci studené války, za pokračování v honbě ve zbrojení a v politice síly. Srážka protichůdných tendencí v za- hraniční politice USA. Prvním rokem presidentského úřadu Kennedyho se dostává k moci Demokratická strana.	396
4. XXII. sjezd KSSS a nová mezinárodní situace. Vytvo- ření reálných možností odstranit válku ze života spo- lečnosti — velká zásluha socialismu vůči lidstvu.	420
Jmenný rejstřík	435